DEBAT 22. december 2023

Danmark bør ikke opbygge en tung brigade, hvis formålet er deployering

Leopard 2A7 skyder skarpt på øvelsesterrænet i Oksbøl. Foto: Morten Fredslund/Forsvaret

Gordon Fotheringham

A 100% A

DEBAT: Mange af spekulationerne om, at Danmarks kommende tunge infanteribrigade skal bruges i udlandet,

kommer ikke fra Nato. De er selvgenererede i Danmark, skriver Gordon Fotheringham i dette debatindlæg, hvor han forklarer, hvorfor en tung brigade i hans øjne ikke er en optimal løsning, hvis hensigten alligevel er at deployere.

Tak til de af OLFI's læsere, der med indlæg og kommentarer har vist, at de har læst og forstået mine artikler om relevansen af en tung brigade i den danske hær i den ånd, de er skrevet. En særlig tak til brigadegeneral Henrik Lyhne for solidt modspil. Denne tredje artikel er på kort sigt mit sidste bidrag til debatten.

Bottom Line Up Front (BLUF)

I ingen af mine artikler skriver jeg, at tiden med pansret *Close Battle* er helt forbi. Dog skriver – og fastholder – jeg, at en enkelt tung panserinfanteribrigade, eller for den sags skyld en enkelt *Recce Strike*-brigade, muligvis ikke er den bedste løsning for Danmark. Faktisk er en enkelt hvad som helst meget langt fra ideelt, og det er ikke nær en robust kapabilitet, især hvis denne styrke forventes at deployere i udlandet som en ekspeditionskapabilitet.

Indlægget fortsætter under henvisningen ...

Forsvarschefens snak om specialinfanteri risikerer at forvirre politikerne

DEBAT: I opfølgeren til sit seneste indlæg om behovet for viden om kampladsens kompleksitet ser major Peter Søndergaard denne gang fremad. I dette indlæg går han i rette med forsvarschef Flemming Lentfers ønske om såkaldt specialinfanteri og giver sit bud på, hvad der i stedet skal til, for at Hærens 1. Brigade kan begå sig på fremtidens kampplads. Dette er den anden af to artikler, der beskæftiger sig med Hærens 1. Brigade og dens udvikling til en tung infanteribrigade – eller ej. Jeg vil gerne præcisere, at selvom jeg bærer uniform på billedet nedenfor, og du her kan læse, at ... Læs resten af

OLFI

De utallige essentielle udfordringer er indlysende for enhver, der har erfaring med at udstationere i udlandet som en del af en brigade eller en division, især med kort varsel. Det forekommer mig absolut indlysende, at idéen om, at Hæren indsætter en

effektiv og ressourcefuld, professionelt uddannet kombineret våbenbrigade, ikke er blevet sat foran et tilstrækkeligt erfarent *Red Team*, hvor alle antagelser er blevet ordentligt afprøvet. Hvis dette var blevet udført, ville der være en meget bedre og bredere forståelse af de overvældende udfordringer.

The Character of War is Changing

I denne debat har der været en tendens til at bruge Natos position som begrundelse for at fastholde en bestemt holdning. Det skal huskes, at Nato primært er en strategisk og politisk alliance med 31-32 medlemmer, hvoraf nogle kan være vanskelige; alle skal konsulteres, involveres og "stryges med hårene" for at bevare den ydre fremtoning af én enhed. Nato er ikke den bedste leder for operationel og taktisk analyse eller for efterfølgende styrkekapabilitetsudvikling.

Nato har en tendens til i sidste ende at henvise til retningen fra de større alliancemedlemmer, der har kapabiliteterne til dybdegående analyse og styrkeudvikling. Allerede tilbage i 2021, et år før krigen i Ukraine og uden at have behov for eller ventet på nogen vejledning fra Nato, havde den britiske hær identificeret et kritisk behov for forandring og begyndte at implementere det i sit *Future Soldier*-program. Erfaringerne fra krigen i Ukraine har netop fremskyndet behovet for at implementere disse ændringer, hvad general Randy George, som er U.S. Army Chief of Staff, også har bemærket:

»Krigens karakter er ved at ændre sig. Den har ændret sig mere i de sidste par år på grund af krigen i Ukraine. Og jeg tror, den vil fortsætte med at ændre sig i et meget hurtigt tempo, og vi er nødt til at være indstillede på at ændre os med den.«

Erfaringerne fra Ukraine har også overbevist USA om, at 'the Character of War is Changing'. Som general James Rainey, der leder US Army Futures Command, for nylig sagde:

»Alt, hvad vi ser i Ukraine, handler om relevansen af præcisionsskyts og al den nye teknologi, men den store dræber på slagmarken er konventionelt artilleri, højeksplosivt artilleri.«

Selv Frankrig planlægger nu at indføre betydelige ændringer, reducere antallet af kampvogne og infanteriregimenter og opgradere i et vist antal områder, især dem i *deep-fires* (langdistanceartilleri, droner osv.) og cyber.

Maskirovka – kunsten at forvirre

For debattens skyld vil jeg fremføre argumentet om, at Hæren *vil* være i stand til at etablere, bemande, udruste og træne til den krævede høje standard, hvor den kan overleve længe nok til at kunne kæmpe; en såkaldt tung panserinfanteribrigade. Som jeg før har spurgt, hvor skal denne så placeres?

Jeg har set nogle argumenter om dette emne, der tyder på, at brigaden kunne forblive i Danmark og overvåge enhver russisk opbygning på grænserne, før den danske regering træffer beslutningen om at deployere (nogle erfarne kommentatorer vil måske antyde, at en dansk regering kunne være tilbageholdende med at gøre dette af frygt for, at et sådant skridt ville blive opfattet som eskalerende). Ved en eventuel tøven fra den danske regerings side, vil situationen ikke være så entydig.

På trods af alle deres andre fejl har russerne været, og er, mestre i *maskirovka*, kunsten at forvirre sin modstander med bedrag eller, som det er almindeligt kendt, "røg og spejle". Kast blot tankerne tilbage til den russiske invasion af Ukraine i februar 2022, hvor mange kommentatorer, herunder militæreksperter her i Danmark, på trods af beviserne fra amerikansk og britisk efterretningstjeneste var overbeviste om, at Putin bluffede og faktisk ikke ville invadere Ukraine. Man kan være sikker på, at russerne allerede arbejder med en række bedragerier og gråzonestrategier for deres invasion af Baltikum. Faktisk kunne de, ud over eventuelle bedrageriforanstaltninger, ganske enkelt vedtage en strategi med gentagne gange at deployere op til deres grænse til de baltiske stater, vente på at Nato reagerer, og så, som de gjorde i Ukraine, sende deres tropper tilbage til hjemmekasernen. Hvor mange gange ville Danmark have råd til gentagne gange at udsende sin brigade med kort varsel fra Danmark til Letland?

Alternativt, da det er på sit eget territorium, har Rusland muligheden for at deployere til grænsen med sine divisioner og

bare sidde og vente – godt tilpas i deres egne kaserner – på, at nogle Nato-lande opdager, at de ikke kan opretholde niveauet af engagement på ubestemt tid og begynder at trække deres tropper hjem.

Så jeg vil gentage pointen igen: Uanset hvilken styrkekapabilitet Danmark ønsker at forpligtige sig til for at forsvare de baltiske stater, skal den være på et niveau, der kan opretholdes, ikke bare i 12 til 18 måneder, men på ubestemt tid. Eller alternativt kan komme dertil inden for få timer. Ydermere, når krigen er startet, vil russerne ubønhørligt målrette sig mod alle havne og lufthavne, ikke kun i de baltiske lande, men også i de nordiske Nato-lande, hvilket gør en sen udsendelse næsten umulig og ekstremt dyr i udstyr og menneskeliv.

Det kunne være godt også at huske, at Hæren i januar 2022 erklærede, at dens Nato Readiness Initiative (NRI)-kampgruppe var fuldt uddannet og forberedt, med ressourcer og klar til at deployere med 30 dages *notice to move*. Men da Rusland invaderede i februar samme år, gik der næsten tre måneder, før kampgruppen var bemandet, udrustet og trænet til et tilstrækkeligt niveau, hvor man vurderede, at den var i stand til at deployere, og selv da indsattes den i Letland uden tilstrækkelige kampforsyninger, bl.a. kritisk ammunition. Når det kommer til indsættelse med kort varsel, kan det være godt at demonstrere en vis evne til at *walk the walk*, før man bruger for meget troværdighed på at *talk the talk*.

Parathed til indsættelse med meget kort varsel kan ikke tages for givet og kræver både ubarmhjertig træning og en bestemt og målrettet tankegang. Som et eksempel: I 1982, da Storbritanniens fokus var på en potentiel krig med Warszawa-pagten, fandt det et af dets afhængige territorier invaderet af en fremmed magt på den anden side af verden. Som svar på en helt uventet trussel forventedes chefer i Storbritannien at indsætte en styrke på 120 skibe og 5.000 marineinfanterister og faldskærmstropper inden for tre dage, netop som disse enheder var ved at gå på påskeferie. Den evne kræver kultur, træning og det rigtige *mindset*, løbende træning og øvelser for, at planen ikke blot er et seniorofficerskoncept på PowerPoint, men at enhver leder, helt ned til de yngste befalingsmænd, forstår deres rolle og ansvar for

at få planen til at lykkes på trods af alle udfordringerne. For nogle hære har den slags engagement en for høj pris for mandskabet og deres familier samt vælgerne og deres politikere.

Med hensyn til opgaven med at indsætte en militær styrke til operationer, med kort varsel, har selv United States Marine Corps, uden tvivl den mest magtfulde og erfarne ekspeditionsmilitære kapabilitet på planeten, identificeret udfordringerne. De har nu fuldstændigt afhændet alle deres kampvogne og andre pansrede kapabiliteter som en del af sin styrkeudvikling. De vil nu i stedet fokusere på at øge raketartillerisystemer og inkorporere en række nye systemer, herunder en familie af ubemandede luftsystemer (UAS). United States Marine Corps har accepteret den barske virkelighed, at det er meget lidt formålstjenligt at bruge en enorm mængde ressourcer på en dyr kapabilitet, hvad angår udstyr, personale, træningstid og logistisk support, når der er ringe garanti for at nå frem til, hvor behovet ér, inden for tidsrammen for, hvornår det er nødvendigt.

Headquarters Multinational Division (North) (HQ MND(N))

Lad os igen for diskussionens skyld antage, at Danmark etablerer en deployerbar tung panserinfanteribrigade, som Nato endnu ikke har tildelt en operativ opgave. Hvilken division vil denne brigade komme under kommando hos?

Jeg har før hørt, og igen for nyligt set, forslag om, at brigaden kunne komme under kommando af HQ MND(N). Desværre, på trods af de entusiastiske kampagner på sociale medier, blev HQ MND(N) ikke etableret til, eller certificeret som, et *warfighting* divisionshovedkvarter i stand til at udføre offensive operationer. I tråd med dets *raison d'être,* fra da det blev etableret i 2019, er dets hovedformål at støtte forsvarsplanlægning af de baltiske stater og koordinering af regionale militære aktiviteter, herunder eFP-styrker (*enhanced Forward Presence*). I bund og grund er det et koordinerings- og træningshovedkvarter. I tiden ledende op til en krise eller krig er HQ MND(N)'s opgave at forberede ankomsten af en 'warfighting' division og dennes hovedkvarter som er forklaret på Multinational Corps (North East)'s Nato-hjemmeside:

»Multinational Division Northeast i Elblag (Polen) og Multinational Division North (Letland) koordinerer aktiviteterne i *enhanced*

Forward Presence's kampgrupper i fredstid, og vil, hvis det er nødvendigt, udføre kollektive forsvarsoperationer.«

Læs også: Nej, Gordon Fotheringham! Den tunge brigade er på ingen måde fortid

Hvis denne situation skal ændre sig, kræver det, at MND(N) har sine egne divisionstroppers kapabiliteter (artilleri, luftværn, ingeniør, logistik, felthospitaler, osv.) samt et fuldt operationelt mobilt hovedkvarter, og fuldt testet til det niveau. Noget der, hvis det skulle ydes af Danmark, ville overstige det budget, Hæren allerede ønsker at bruge til andre formål, herunder etablering af en brigade.

'En ligeværdig modstander'

I diskussionerne om begrundelsen for, at Danmark etablerer en tung panserinfanteribrigade, er argumentet, at det så kan gå op imod en ligeværdig modstander. Jeg finder denne holdning forvirrende og lidt bekymrende. I krig, især som juniorpartner, har du ekstraordinært lidt valg med hensyn til, hvem du på dagen finder dig selv nødt til at bekæmpe. I 2003, under invasionen af Irak, tjente jeg i Storbritanniens 16 Air Assault Brigade. Vi fik af USA til opgave at tage imod styrkerne direkte foran os, den irakiske 11. Infanteridivision og elementer fra den irakiske 6. Panserdivision, som var meget større formationer og havde betydelige større artillerikapabiliteter, der i væsentlig grad oversteg vores. Der var ingen diskussion om, hvorvidt de var ligeværdige modstandere, eller om dette var den rigtige rolle og beskæftigelse for en let luftangrebsbrigade – det var: »Du har dine ordrer – kom i gang!«.

Krig er ikke som et skakspil, hvor det er en kamp mellem to lige store sider; du skal forholde dig til de opgaver, du får, situationen, som den er, og de kort, du har på hånden. På samme måde vil russerne ikke falde over sig selv, når dagen kommer, for at give Danmark eller noget andet Nato-land en *fair fight*. Russerne vil sigte mod at undgå deres fjenders styrker og udnytte deres svagheder, uanset hvor de præsenteres. Hvis ingen andre, forstår russerne oberst David Hackworth's maksime: »Hvis du befinder dig i en fair kamp, har du ikke planlagt din mission ordentligt«.

The Transparent Battlefield

Igen vil jeg gerne gentage, at jeg ikke har sagt, at alderen for pansret *Close Battle* er helt død. Men på grund af moderne teknologi, fra sofistikerede satellitbilleder til billige droner, bliver slagmarken mere og mere gennemsigtig. Der er ikke længere nogen steder at gemme sig. I fremtiden vil nøglen til overlevelse være spredning, hvilket gør dig selv så lille og ubetydelig, at fjenden ikke tror, at du som mål er betydelig nok til at engagere – at det ikke er værd at *unmaske* for at angribe og risikere gengældelsesmodslag.

For pansrede formationer vil dygtigheden og evnen til at kommandere og kontrollere spredte elementer for derefter at kunne koncentrere dem til offensive operationer kræve ubarmhjertig træning og øvelse; noget, der er svært for amerikanske og britiske formationer at opnå – og de er ikke begrænset af Hærens nuværende civile arbejdstidsdirektiver.

Indlægget fortsætter under henvisningen ...

Danmark bør ikke fokusere på tunge panserkøretøjer, men på droner

Hvis formationen koncentrerer sig for tidligt før de angriber, vil de let blive identificeret og derefter ubønhørligt engageret af kort-, mellem- og langdistance artilleri- og raketbeskydninger, droner, *loitering munitions* (selvmordsdroner, red.) og luftangreb, som fuldstændig vil forstyrre enhver form for sammenhængskraft. Ingen siger i krig, at der er en regel om, at fjenden skal gøre det let for dig! Derudover går vi ind i en accelererende og ekstremt dyr æra af et våbenkapløb, hvor styrker løbende vil forsøge at forbedre og opgradere deres seneste version af pansrede *Active Protection Systems* (APS) for blot at overleve, før de overhovedet får en chance for at kæmpe.

Sammenfattende

Jeg vil godt indrømme, at Nato i øjeblikket har pålagt Danmark at etablere en tung pansret infanteribrigade med 90 dages varsel til at flytte. Men flytte hvorhen? Nato har ikke tildelt brigaden en operationel opgave eller tildelt den til en division, ikke engang MND(N) (i det væsentlige fordi MND(N) ikke er en krigsførende brigade).

Mange af spekulationerne om, at brigaden skal udstationeres i udlandet, kommer ikke fra Nato, men er selvgenererede i Danmark. Så vidt jeg ved, har ingen af de andre nordiske lande med større forsvar og større kapabilitet end Hæren endnu har fået til opgave at udsende brigader med kort varsel til udlandet. De indser, at de vil have nok af en opgave med at forsvare deres egen vitale nationale infrastruktur, deres folk og deres suverænitet.

Med et Rusland, der nu omstiller sin økonomi til et krigsgrundlag, og med en fuldskalakrig med Rusland muligvis kun 3 til 5 år væk, vil nogle måske mene, at det ville være fornuftigt, hvis Danmark begyndte at tænke på at gøre det samme!

***Billedtekst (bærende billede)**: Leopard 2A7 skyder skarpt på øvelsesterrænet i Oksbøl. Foto: Morten Fredslund/Forsvaret*

Af GORDON FOTHERINGHAM
Pensioneret oberstløjtnant fra den britiske hær
Institut for Militær Analyse

Gordon Fotheringham er pensioneret oberstløjtnant og i dag senioranalytiker ved Institut for Militær Analyse. Han har en fortid som forsvarsattaché på den britiske ambassade i København og som britisk forbindelsesofficer ved Hærkommandoen i Karup. Han har bl.a. været udsendt som forbindelsesofficer med den danske kampgruppe til Afghanistan. Gordon Fotheringham taler dansk og bor i Danmark.